Gemeente Amsterdam

Vraag nummer (in te vullen door secretaris onderhandelingen)
4.17 Wat kost het om de doelgroep voor armoederegelingen te verbreden naar studenten? Als we doelgroep verbreden naar studenten zonder het budget te verhogen, wat zijn dan de gevolgen?

Antwoord (max. 1 A4)

Wat kost het om de doelgroep voor armoederegelingen te verbreden naar studenten?
Onze armoederegelingen zijn gericht op mensen die langdurig van een minimuminkomen moeten leven. Amsterdam sluit studenten uit van de meeste armoederegelingen omdat zij een beroep kunnen doen op studiefinanciering en ook kunnen lenen bij DUO. Daarbij wordt ook rekening gehouden met inkomen - als ouders niet kunnen bijdragen dan kunnen studenten een aanvullende beurs krijgen. Ook kunnen studenten naast hun studie werken en hebben studenten die niet in staat zijn om te werken recht op studietoeslag (in het kader van de Participatiewet). En krijgen zij vaak via een studentenkaart vaak al kortingen krijgen op allerlei culturele en maatschappelijke voorzieningen.

Inschatting is dat ongeveer 70.000 studenten daadwerkelijk in Amsterdam wonen. Een groot deel heeft een gemiddeld lager inkomen dan de norm om voor een armoederegeling in aanmerking te komen. In onze berekening houden we rekening met 80% oftewel 56.000 studenten die potentieel voor een armoederegeling in aanmerking zouden komen. Op dit moment doen circa 125.000 Amsterdammers een beroep of een of meer armoederegelingen. Het toelaten van studenten betekent een forse toename van 45% van het aantal Amsterdammers dat gebruik maakt van armoederegelingen.

Het armoedebudget is in 2026 € 93 miljoen (exclusief schuldhulpverlening). Dit ziet op alle armoederegelingen, ook de regelingen waar studenten niet of weinig voor in aanmerking zullen komen (bijv. gratis openbaar vervoer voor ouderen, of de individuele Inkomenstoeslag) of waarschijnlijk minder vaak gebruik van hoeven te maken dan de gemiddelde populatie (bijvoorbeeld Regeling tegemoetkoming meerkosten).

Er zijn ook regelingen waar studenten nu al voor in aanmerking kunnen komen, zoals de collectieve zorgverzekering. Nieuwe regelingen waar studenten voor in aanmerking komen als we de doelgroep uitbreiden met studenten zijn de Stadspas en de Gratis ID-kaart. Deze regelingen kosten nu 9 miljoen per jaar. Uitbreiding met de doelgroep studenten kosten circa 4,5 miljoen euro extra.

Een specifieke doelgroep zijn de studenten met (jonge) kinderen. Zij kunnen nu al in aanmerking komen voor de lokale kindregelingen, maar slechts een kleine groep maakt hier gebruik van. Als de minimaregelingen worden opengesteld voor studenten en daar expliciet over wordt gecommuniceerd, zal dat naar verwachting leiden tot een toename van het beroep op de kindregelingen. Het budget van alle kindregelingen bedraagt € 10,5 mln. waarmee momenteel 29.000 kinderen ondersteund worden. Zo'n 5% van de studenten heeft kinderen, daarmee hebben circa 3.500 kinderen meer recht op kindregelingen. Dit kost aanvullend circa € 1,5 mln. extra.

Inschatting is dat de uitvoeringskosten circa 2 miljoen extra bedragen (20 fte extra). In totaal zijn de extra kosten dan circa 8 miljoen euro. Dit is met nadruk een eerste grove inschatting.

Uitvoerbaarheid
Studenten hebben vaak meerdere banen en wisselende inkomstenbronnen. Dit maakt het berekenen van het recht op een armoederegeling extra ingewikkeld. En studenten wonen vaak in onzelfstandige woonruimtes of delen voorzieningen, waardoor het lastig is om hun werkelijke inkomen en noodzaak voor ondersteuning in te schatten.

Gemeente Amsterdam

Dit vraagt vaker handmatig beoordelen van inkomensgegevens, dit draagt niet bij aan vereenvoudiging van de armoederegelingen en vraagt meer personele inzet. Dit kan betekenen dat minder inzet mogelijk is op bijvoorbeeld bereik van regelingen, zoals we ook zagen bij de energietoeslag.

V: Als we doelgroep verbreden naar studenten zonder het budget te verhogen, wat zijn dan de gevolgen?
Met hetzelfde budget moeten dan meer mensen worden bereikt omdat de doelgroep toeneemt met 56.000. De bedragen van de regelingen worden dan lager, en mensen die een beroep op de regelingen krijgen minder, waardoor hun bestaanszekerheid meer onder druk komt. De tweejaarlijkse minimaeffectrapportage van het Nibud laat zien dat minima de minimaregelingen nodig hebben om rond te kunnen komen. Het gaat gemiddeld om 29.000 kinderen, 50.000 ouderen (van 55+) en 16.000 mensen met een fysieke beperking.

Bijvoorbeeld bij de stadspas zullen we kortingen die we aan Stadspashouders verstrekken voor acties moeten verlagen (niet meer 1 euro bijbetalen maar bijvoorbeeld 2 euro bijbetalen, of de gebruiksfrequentie moeten verlagen)

Financiële en personele gevolgen

Geef hier aan wat eventuele financiële consequenties zijn qua investeringen en/of exploitatie.

Breng daarbij, waar van toepassing, apparaatslasten (incl. overhead) en implementatiekosten in beeld.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030	structureel

Als er sprake is van een toe-of afname van personeel, geef dan aan hoeveel FTE het betreft.

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030	structureel
Aantal FTE* dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid						
Aantal FTE* dat samenhangt met starten met intensivering of beleid						
Incidenteel**?						
Zo ja, tot wanneer?						

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.

**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.